

Tarweteelt aansturen vanuit de lucht

HAIJO DODDE

Adviesorganisatie Delphy is dit seizoen in Flevoland en Groningen gestart met een demoproject om de teelt van tarwe te optimaliseren door gebruik te maken van diverse technieken van gewassensing.

ACHTERGROND

Hoe kan het dat in Nieuw-Zeeland tarweoogsten van 17 ton tarwe per hectare met een vochtpercentage van 15,7 procent mogelijk zijn? Het is een vraag die akkerbouwer Herman Schlepers uit Dronten bezighoudt sinds hij via Facebook contact heeft met de Nieuw-Zeelandse akkerbouwer David Fisher.

'Wij oogsten hier in Flevoland meestal iets meer dan 10 ton en in een goed jaar 11 ton per hectare. Mijn record van 12,3 ton tarwe dateert van eind jaren negentig', aldus Schlepers. Vorig jaar tijdens een vakantie bezocht Schlepers het bedrijf van Fisher op het Zuidereiland van Nieuw-Zeeland om volgens eigen zeggen het geheim van de smid geleidelijk te ontrafelen.

'Ik ben benieuwd wat de oorzaak is van onze opbrengstverschillen. Heeft het te maken met de rassen die we telen, onze zaaimethode, de gewasbescherming of manier van bemesten?'

BIJGEWAS

Alle vragen van Schlepers zijn nog lang niet beantwoord en hij probeert daarvoor zijn contacten aan de andere kant van de wereld warm te houden. Wel komt hij tot de conclusie dat de teelt van tarwe voor Fisher corebusiness is. 'Bij ons is het toch vaak een bijgewas. Ook dit jaar weer hebben veel akkerbouwers vanwege

'Stikstof na de bloei levert geen extra kilo's meer op'

In tarwe leveren hoge stikstofgiften vroeg in het voorjaar de grootste meerwaarde op. Teeltadviseur Jan Salomons van Delphy vertelt dat dit wordt bevestigd door diverse praktijkproeven van afgelopen jaren.

'Bijmesten met stikstof levert vanaf de bloei geen extra kilo's meer op. Er is dan

Herman Krebbers vertelt dat N-testers in het veld informatie geven over de stikstofopname van tarwe.

Foto: Haijo Dodde

de late oogst van aardappelen en uien hun tarwe te laat en niet onder de beste omstandigheden gezaaid.'

Het streven van Schlepers naar hogere opbrengsten en optimalisatie van de tarweteelt sluit aan op het demoproject dat Delphy dit jaar startte op dertien praktijkbedrijven in Groningen en Flevoland.

Doel is een verklaring vinden voor de grote opbrengstvariatie in tarwe op verschillende percelen en verschillende perceelsdelen. Verder moet duidelijk worden welke moge-

lijkheden er zijn voor plaatsspecifiek toedienen van mineralen en wat de meerwaarde daarvan is.

Vorige week hield Delphy samen met de tarwestudieclub Flevoland op de bedrijven van Schlepers in Dronten en van akkerbouwer Jacques Vrolijk in Lelystad een bijeenkomst om een toelichting te geven op het demoproject. Beide bedrijven nemen deel aan het project. Projectleider Herman Krebbers van Delphy vertelde daar dat de demo min of meer een vervolg is op het project IJkakker dat vanaf 2013 tot en met 2015 is uitgevoerd.

Op de Flevolandse bedrijven is in de tarwe een aantal bemestingsobjecten aangelegd variërend van geen stikstof (N) aan de basis in verschillende stappen tot 120 kilo zuivere N boven de standaardbasisgift. De bedoeling is om via meerdere sensingtechnieken informatie te krijgen over de stikstofopname in de

objecten en op basis daarvan advies te geven over het wel of niet bijmesten van het gewas.

De sensing gebeurt met N-testers in het veld en luchtbeelden die gemaakt zijn met drones, vliegtuigen en satellieten.

NULOBJECT

Op de beelden van de percelen van Schlepers en Vrolijk die in april en mei zijn gemaakt, zijn de objecten vrij goed te onderscheiden. Vooral het nulobject is duidelijk zichtbaar vanuit de lucht en zelfs vanaf de grond blijkt tijdens de rondleiding langs het demoperceel van Vrolijk. Met de N-testers wordt steeds de hoogste stikstofopname gemeten in de objecten met de hoogste stikstofgift aan de basis.

Krebbers zegt dat de eerste resultaten van de waarnemingen op de demopercelen aansluiten op de ervaringen uit IJkakker. Hij

doelt dan op de hogere opname van stikstof bij hogere basisgiften. Interessant is volgens hem de vraag in hoeverre in objecten een lagere stikstofopname aan het begin van het seizoen te compenseren is met het bijmesten van extra stikstof.

'De opbrengstbepalingen van de verschillende objecten aan het eind van het seizoen moeten daarover uitsluitsel geven. Als compenseren inderdaad mogelijk is, dan toont dat de meerwaarde aan van plaatsspecifiek bemesten', stelt Krebbers.

Andere voorlopige conclusies van Delphy op basis van de waarnemingen in het demoproject zijn dat ook in Flevoland de groeiverschillen behoorlijk kunnen oplopen. 'De gewassensing laat dat goed zien. Veel groeiverschillen zijn terug te voeren naar de bodemsituatie. Met name de structuur en de ontwatering hebben veel invloed op de groei', verklaart Krebbers.

Dronter studenten actief met boerenproeven

HAIJO DODDE

Het uitvoeren van demoproeven is onderdeel van de studie Tuin- en Akkerbouw Agrarisch Ondernemerschap van CAH Vilentum in Dronten.

ACHTERGROND

Op een praktijkperceel van de schoolboerderij presenteerden studenten van CAH Vilentum vorige week demoproeven in suikerbieten, tarwe, uien en aardappelen. Studieleader Bettie Tijsseling van CAH Vilentum vertelt dat de studenten voor het uitvoeren van de demo's een plan van aanpak maakten met daarin de opzet, de waarnemingen en de verwachte resultaten.

'Het gaat bij deze opdracht niet zozeer om de betrouwbaarheid van de resultaten, maar veel meer om de ervaring met dergelijke proeven en kritisch leren nadenken daarover.'

De derdejaarsstudenten geven na dit schooljaar de verantwoording over de demoproeven over aan tweedejaars. Die coördineren vervolgens de oogst en houden zich bezig met de opbrengstbepalingen.

Martijn Langebeek en Peter Vestjens zijn verantwoordelijk voor de vergelijking van zaaiafstanden bij zaaiuien. Daarvoor zaaiden de studenten twee rassen met drie, vier tot vijf eenheden per hectare.

Uit de eerste waarnemingen blijkt dat het aantal opgekomen planten van het ras SV3557ND in de objecten oploopt van respectievelijk

18, 24 tot 34 planten per meter op de rij. Bij het ras Hybound gaat het om respectievelijk 24, 26 tot 30 planten. De variatie in opkomst is afhankelijk van de zaaidichtheid daarmee

behoorlijk groter bij het SV-ras.

De twee studenten verwachten dat de onkruidbestrijding bij een lagere zaaidichtheid meer aandacht vraagt omdat het gewas later sluit.

Aardappelveredeling als studieobject bij CAH Vilentum.

Foto: Haijo Dodde

EIGEN KWEEKPROGRAMMA

In een toelichting bij de selectievelden vertelt docent akkerbouwgewassen Piet Haak over het kweekprogramma voor aardappelen van CAH Vilentum. Als officieel kweekbedrijf van HZPC houdt de hogeschool zich al zo'n dertig jaar bezig met aardappelveredeling.

'Wij kruisen zelf, kweken plantjes uit zaad en voeren selecties uit in onze kassen en op de percelen van de schoolboerderij. Ons kweekprogramma is vooral een studieobject, maar wij streven ook naar ooit een eigen ras op de rassenlijst.'